

2034.

Na osnovu člana 62 stav 5 Zakona o klimatskim promjenama ("Službeni list CG", br. 149/25 i 70/26), Vlada Crne Gore, na sjednici od 26. juna 2026. godine, donijela je

UREDBA

O USPOSTAVLJANJU, ODRŽAVANJU I KONTINUIRANOM UNAPREĐENJU SISTEMA POLITIKA, MJERA I PROJEKCIJA EMISIJA GASOVA SA EFEKTOM STAKLENE BAŠTE

("Službeni list Crne Gore", br. 115/26 od 04.08.2026)

Član 1

Radi obezbjeđivanja pravovremenosti, transparentnosti, tačnosti, dosljednosti, uporedivosti i potpunosti informacija o politikama, mjerama i projekcijama emisija gasova sa efektom staklene bašte po izvorima i uklanjanju pomoću ponora ovom uredbom propisuje se uspostavljanje, održavanje i kontinuirano unapređenje sistema politika, mjera i projekcija emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Član 2

Sistem politika, mjera i projekcija emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: sistem politika, mjera i projekcija) je sistem institucionalnih, pravnih i proceduralnih mehanizama za izvještavanje o politikama, mjerama i projekcijama koje se odnose na antropogene izvore emisija gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanje putem ponora, kao i na energetske sistem.

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) obezbjeđenje kvaliteta podataka je planirani raspored postupaka revizije kojim se obezbjeđuje da su ciljevi kvaliteta podataka ispunjeni i da se prijavljuju najbolje moguće procjene i informacije radi podrške efikasnosti programa kontrole kvaliteta;
- 2) kontrola kvaliteta je skup rutinskih tehničkih aktivnosti za mjerenje i kontrolu kvaliteta informacija i procjena koje se prikupljaju, u cilju obezbjeđivanja integriteta, tačnosti i potpunosti podataka, identifikovanja i otklanjanja grešaka i propusta, dokumentovanja i arhiviranja podataka i drugog korišćenog materijala, kao i evidentiranja svih aktivnosti osiguranja kvaliteta;
- 3) sprovedene politike i mjere su politike i mjere za koje je na dan dostavljanja strateškog dokumenta ili izvještaja o sprovođenju strateškog dokumenta koji je predmet ove uredbe, uključujući i integrisani nacionalni energetske i klimatski plan ispunjen jedan ili više od sljedećih uslova: uspostavljen je pravni okvir, zaključen je jedan ili više dobrovoljnih sporazuma, dodijeljena su finansijska sredstva, mobilisani su ljudski resursi;
- 4) usvojene politike i mjere su politike i mjere za koje, do dana dostavljanja strateškog dokumenta ili izvještaja o sprovođenju strateškog dokumenta koji je predmet ove uredbe, postoji jasna obaveza da se pristupi njihovom sprovođenju.

Član 4

Praćenje funkcionisanja sistema politika, mjera i projekcija vrši Radno tijelo za međusektorsku koordinaciju za politike i mjere za ublažavanje klimatskih promjena i prilagođavanje na klimatske promjene (u daljem tekstu: Radno tijelo).

Radno tijelo:

- koordinira radom sistema politika, mjera i projekcija;
- odlučuje o promjenama u tom sistemu;
- razmatra nacрте izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama;
- daje mišljenja i preporuke u vezi sa metodologijama, modelima i pretpostavkama korišćenim u izradi projekcija emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- razmatra pitanja kvaliteta podataka i sprovođenja aktivnosti osiguranja i kontrole kvaliteta;
- usvaja plan upravljanja sistemom politika, mjera i projekcija;
- i odgovorno je za njegovo održavanje i kontinuirano unapređivanje.

Organ državne uprave nadležan za poslove životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo), pored vršenja administrativnih i tehničkih poslova koje obavlja za potrebe Radnog tijela, dostavlja na razmatranje Radnom tijelu:

- Nacrt strategije niskougljeničnog razvoja, nacrt revidirane strategije, izvještaje o sprovođenju mjera utvrđenih Strategijom niskougljeničnog razvoja i Akcionim planom i Izvještaje o politikama i mjerama za ublažavanje klimatskim promjenama;
- Izvještaj o sprovođenju Strategije i Akcionog plana i politikama i mjerama za ublažavanje klimatskih promjena.
- Informaciju o prikupljanju podataka o procjeni efekata politika i mjera na nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte od organa državne uprave, organa lokalne uprave i drugih pravnih lica, način, rokove i metodologiju za dostavljanje tih podataka;
- Nacionalni izvještaj o klimatskim promjenama i Dvogodišnji izvještaj o transparentnosti u skladu sa Pariskim sporazumom;
- metodologiju izrade projekcija emisija i predlog izmjena te metodologije, sadržaja izvještaja o projekcijama i rokovima za izradu i dostavljanje projekcija i pratećih podataka;
- informaciju o podacima iz registra klimatskih promjena;
- informaciju o učešću organa državne uprave, lokalne uprave, nosioca javnih ovlašćenja, drugih pravnih lica i privrednih subjekata u revidiranju Strategije niskougljeničnog razvoja, dostavljanju podataka i vršenju procjene efekata politika i mjera na nivo emisija gasova sa efektom staklene bašte iz svoje nadležnosti.

Organ uprave nadležan za poslove životne sredine (u daljem tekstu: organ uprave) dostavlja Radnom tijelu:

- inventar emisija gasova sa efektom staklene bašte, procijenjeni inventar i izvještaj o inventaru;
- plan obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka;
- projekcije antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora klasifikovanih po gasu ili grupi gasova izrađuje organ uprave;
- informaciju o projekcijama iz alineje tri ovog stava sa relevantnim tehničkim izvještajima na kojima su one zasnovane, uključujući opise modela i metodoloških pristupa koji su korišćeni, definicija i osnovnih pretpostavki, koju stavlja na uvid javnosti;
- Godišnji plan prikupljanja podataka za izradu inventara i Informaciju o njegovoj realizaciji;
- ugovore sa pravnim licima za vršenje poslova izrade inventara emisija ili projekcija emisija gasova s efektom staklene bašte.

Organi državne uprave, lokalne uprave, nosioci javnih ovlašćenja, druga pravna lica i privredni subjekti, učestvuju u radu sistema politika, mjera i projekcija u skladu sa svojim nadležnostima i zakonskim obavezama.

Član 5

Proceduralni mehanizmi za izvještavanje o politikama, mjerama i projekcijama gasova sa efektom staklene bašte iz antropogenih izvora emisija i uklanjanja pomoću ponora utvrđuju se planom upravljanja sistemom politika, mjera i projekcija koji usvaja Radno tijelo na predlog Ministarstva.

Plan iz stava 1 ovog člana donosi se za izvještajni period i sadrži aktivnosti:

- prikupljanja podataka o politikama i mjerama za ublažavanje klimatskih promjena, sa utvrđenim rokovima i tokom podataka u skladu sa posebnim propisom;
- izrade projekcija emisija gasova sa efektom staklene bašte, sa rokovima za izradu i dostavljanje projekcija u skladu sa posebnim propisom;
- obezbjeđenja kvaliteta i kontrole kvaliteta podataka;
- usklađivanja sa sistemom inventara emisija;
- usklađivanja sa mehanizmom za izvještavanje o sprovođenju nacionalnog energetskog i klimatskog plana;
- usklađivanja sa pripremom izvještaja o politikama, mjerama i ako je relevantno projekcijama emisija u skladu sa propisima o maksimalnim nacionalnim emisijama atmosferskih polutanata;
- uključivanja zainteresovane javnosti u pripremu politika, mjera i projekcija;
- objavljivanje i arhiviranje podataka o politikama, mjerama i projekcijama;
- unapređenja funkcionisanja sistema politika, mjera i projekcija;
- druge aktivnosti od značaja za funkcionisanje sistema politika, mjera i projekcija.

Član 6

U integrisanom izvještaju o politikama, mjerama i projekcijama, podaci o sistemu politika, mjera i projekcija prikazuju se u skladu sa Prilogom 1 koji čini sastavni dio ove uredbe.

Član 7

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 11-011/26-2547

Podgorica, 26. juna 2026. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

mr Milojko Spajić, s.r.

PRILOG 1

Integrirani izvještaj o politikama, mjerama i projekcijama

Prvi izvještaj o politikama, mjerama i projekcijama sadrži potpun opis i sve podatke navedene u Tabeli 1, dok se u narednim izvještajnim periodima unose samo promjene sistema politika mjera i projekcija o kojima se izvještava.

Obaveza izvještavanja	Polja za tekstualne informacije	Primjer podataka o kojima se izvještava prema datoj obavezi izvještavanja
Ime i podaci za kontakt institucije koja ima ključnu nadležnost za sistem politika, mjera i projekcija		— navesti odgovornu instituciju/institucije i njihove uloge i nadležnosti, identifikovati instituciju koja ima ključnu nadležnost za sistem politika, mjera i projekcija. — Ako su ovi podaci već dostavljeni, izvještava se samo o promjenama imena/naziva i podataka za kontakt.
Institucionalni mehanizmi za pripremu i dostavljanje izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama, uključujući grafički prikaz (organigram)		— Naveći uspostavljenu strukturu sistema, nabrajajući sve institucije/organizacije uključene u pripremu izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama i arhiviranje podataka, njihove nadležnosti i interakcije. — Opisati dostavljeni organigram ukazujući na organizacionu strukturu sistema politika, mjera i projekcija uključujući funkcionalnu i hijerarhijsku međupovezanost između institucija. — Ako je ovaj opis već dostavljen izvještava se samo o promjenama u institucionalnom mehanizmu sa obrazloženjem tih promjena.
Pravni mehanizmi uspostavljeni za pripremu izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama		— Postoje li pravni mehanizmi kojima se obezbjeđuje izrada i/ili dostavljanje izvještaja? Naveći legislativu i područje njene primjene. — Ako je ovaj opis već dostavljen izvještava se samo o promjenama u uspostavljenom pravnom mehanizmu za pripremu izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama.
Procedure i administrativni mehanizmi i rokovi za pripremu izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama, kojima se obezbjeđuje pravovremenost, transparentnost, tačnost,		— Naveći postupak pripreme izvještaja o politikama, mjerama i projekcijama. — Dati kratak opis metodologija i mehanizama kojima se obezbjeđuje pravovremenost, transparentnost, tačnost, dosljednost, uporedivost i potpunost informacija.

dosljednost uporedivost i potpunost informacija.		— Opisati način na koji se obezbjeđuje usklađenost sa pripremom izvještaja o politikama, mjerama i ako je relevantno projekcijama emisija u skladu sa propisima o maksimalnim nacionalnim emisijama atmosferskih polutanata. — <i>Opciono, dodati dijagrame kojima se prikazuju postupci u okviru sistema politika, mjera i projekcija. Ovi dijagrami mogu sadržati protok podataka kroz sistem i tačke u kojima se primjenjuje obezbjeđenje kvaliteta/kontrola kvaliteta podataka.</i> — Ako je ovaj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama proceduralnih i administrativnih mehanizama.
Opis postupka prikupljanja podataka		— Opisati postupak prikupljanja podataka za razvoj politika i mjera, ocjenu politika i mjera i izradu projekcija. Objasniti da li se i kako se koriste usklađeni postupci za politike i mjere i projekcije. — Ako je ovaj opis već dostavljen, izvještava se samo o izmjenama u postupku prikupljanja podataka.
Opis usklađenosti sa sistemom inventara emisija		— Dostaviti informacije o usklađenosti sa sistemom inventara emisija sa efektom staklene bašte, kao što su postupci kojima se obezbjeđuje dosljednost korišćenih podataka. — <i>Opciono dostaviti podatke o povezanosti sa drugim sistemima izvještavanja u oblasti klimatskih promjena, ako je relevantno.</i> — Ako je ovaj opis već dostavljen, izvještava se samo o promjenama u pogledu povezanosti sa sistemom inventara emisija gasova sa efektom staklene bašte.
Opis usklađenosti odnosno povezanosti sa mehanizmom za izvještavanje o sprovođenju nacionalnog energetskog i klimatskog plana		— Dostaviti kratak opis povezanosti između postupaka za prikupljanje podataka koji se odnose na politike i mjere i projekcije i relevantne procese izvještavanja o drugim dimenzijama Energetske zajednice, npr. postupke za dosljedno korišćenje podataka iz oblasti energetike za izradu politika, mjera i projekcija i integrisano izvještavanje o napretku.

		— Ako je taj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama, izvještava se o promjenama u povezanosti sa sistemima za izvještavanje u oblasti energetike.
Opis sistema za obezbjeđenje kvaliteta i kontrolu kvaliteta podataka za izvještavanje o politikama, mjerama i projekcijama		— Navesti kratak opis aktivnosti kontrole podataka koji se koriste za obezbjeđivanje tačnosti i potpunosti podataka u okviru izvještaja o mjerama, politikama i projekcijama. Navesti uspostavljene aktivnosti obezbjeđenja kvaliteta podataka. — Ako je taj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama, izvještava se o promjenama u aktivnostima za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta podataka.
Opis postupka za utvrđivanje pretpostavki, metodologija i modela za izradu projekcija antropogenih emisija gasova sa efektom staklene bašte		— Opisati postupak za odabir korišćenih pretpostavki, metodologija i modela. <i>Može se dodati obrazloženje odabira ili upućivanje na druge izvještaje koji sadrže takvo obrazloženje.</i> — Ako je taj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama tog postupka.
Opis postupka za razmatranje i odobrenje sistema politika, mjera i projekcija		— Opisati postupak za zvanično odobravanje sistema ili promjena sistema politika, mjera i projekcija. — Ako je taj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama tog postupka.
Informacije o relevantnim administrativnim, institucionalnim mehanizmima i postupcima za ostvarivanje nacionalno utvrđenog doprinosa na nivou EU ili promjenama tih mehanizama ili postupaka		— Opisati mehanizme za primjenu politika i mjera na nacionalnom nivou i mehanizme za nacionalne projekcije antropogenih gasova sa efektom staklene bašte po izvorima i uklanjanja putem ponora u pogledu praćenja napretka u implementaciji politika i mjera. — Ako je taj opis već dostavljen, izvještava se o promjenama tih mehanizama.
Opis učešća zainteresovanih strana u pripremi politika, mjera i projekcija		— Dostaviti opis učešća zainteresovanih strana u pripremi politika, mjera i projekcija. <i>Navesti koje zainteresovane strane su konsultovane i sve promjene i poboljšanja u odnosu na posljednji izvještaj.</i>